



**PROGRAM REGENERACE  
MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY JÁCHYMOV  
NA OBDOBÍ 2026–2030**

## Obsah

1. ÚVOD.....	3
2. CÍL PROGRAMU ROZVOJE MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY .....	3
3. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE .....	4
4. ZÁKLADNÍ ÚDAJE MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY A HORNICKÉ KULTURNÍ KRAJINY JÁCHYMOV.....	4
4.1. MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA .....	4
4.1.1. HRANICE MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY .....	4
4.1.2. MAPA MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY.....	6
4.2. HORNICKÁ KULTURNÍ KRAJINA JÁCHYMOV.....	7
4.2.1. HRANICE HORNICKÉ KULTURNÍ KRAJINY JÁCHYMOV .....	7
4.2.2. MAPA HORNICKÉ KULTURNÍ KRAJINY .....	9
5. SEZNAM NEMOVITÝCH KULTURNÍCH PAMÁTEK V MĚSTSKÉ.....	10
PAMÁTKOVÉ ZÓNĚ JÁCHYMOV.....	10
6. STAVEBNĚ-HISTORICKÝ VÝVOJ JÁCHYMOVA: SYMFONIE STŘÍBRA, RENEŠANCE A RADIA .....	15
6.1    16. STOLETÍ (ZLATÝ VĚK: MĚSTO STŘÍBRA A SASKÉ RENESANCE) 15	
6.2    17. STOLETÍ (ÚPADEK A TŘICETILETÁ VÁLKA).....	15
6.3    18. STOLETÍ (OBNOVA A NOVÉ SUROVINY).....	16
6.4    19. STOLETÍ (OBJEV RÁDIA A POČÁTEK LÁZEŇSTVÍ).....	16
6.5    20. STOLETÍ (RADONOVÉ LÁZNĚ A URANOVÉ PEKLO).....	16
6.6    21. STOLETÍ (UNESCO A TURISTIKA).....	17
7. PLNĚNÍ PROGRAMU REGENERACE MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY.....	17
7.1    JÁCHYMOV V LETECH 2021–2025 .....	17
8. VÝSLEDKY PROGRAMU REGENERACE ZA OBDOBÍ 2021–2025 .....	18
8.1    PŘEHLED KULTURNÍCH PAMÁTEK OBNOVENÝCH Z PROGRAMU REGENERACE A PROGRAMU ZÁCHRANY ARCHITEKTONICKÉHO DĚDICTVÍ ZA OBDOBÍ 2021–2025 .....	18
8.2    PŘEHLED KULTURNÍCH PAMÁTEK OBNOVENÝCH MIMO PROGRAM REGENERACE ZA OBDOBÍ 2021–2025.....	20

8.3	KOSTEL SV. JÁCHYMA.....	23
8.4	AREÁL KOSTELA VŠECH SVATÝCH.....	24
8.5	RADNICE.....	25
8.6	MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č.P. 2.....	26
8.7	MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č. ev. 21 .....	26
8.8	MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č.P. 8.....	27
8.9	MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č. P. 33.....	28
8.10	MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č. P. 117.....	28
8.11	MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č. P. 133.....	29
8.12	MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č. P. 134.....	30
8.13	MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č. P. 143.....	31
8.14	MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č. P. 292.....	32
8.15	EVANGELICKÝ KOSTEL S FAROU.....	32
9.	PLÁN OBNOVY NEMOVITÝCH KULTURNÍCH PAMÁTEK 2026–2030.....	33
9.1	SWOT ANALÝZA.....	34
9.2	STRATEGICKÝ POSTUP REGENERACE .....	36
9.2.1	SOUČASNÁ ETAPA (2026–2027) – STABILIZACE A KLÍČOVÉ PROSTORY.....	36
9.2.2	DRUHÁ ETAPA (2028–2029) – ROZVOJ DOMINANT A INFRASTRUKTURY .....	37
9.2.3	TŘETÍ ETAPA (2030 A DÁLE) – UDRŽITELNOST A KULTIVACE ..	37
10.	FINANCOVÁNÍ PROGRAMU REGENERACE MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY A MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE.....	38
11.	ZÁVĚR.....	39

## 1. ÚVOD

Program regenerace Městské památkové zóny Jáchymov (MPZ) je klíčový strategický a koncepční dokument pro nadcházející pětileté období 2026–2030.

Jeho hlavním posláním je zajistit komplexní záchranu, rozvoj a ozdravení nejcennějších částí historického jádra města, a to s ohledem na jedinečné architektonické a urbanistické hodnoty a důsledné dodržování zásad státní památkové péče.

Tento aktualizovaný program navazuje na původní dokument schválený zastupitelstvem dne 16. prosince 2020 (usnesení č. 426/XX/2020) a jeho stěžejním smyslem je rehabilitace kulturních hodnot Hornické kulturní krajiny Jáchymov. Program regenerace je tak přímou reakcí a závazkem města vůči zápisu na Seznam světového dědictví UNESCO.

Program regenerace je vypracován v souladu s Usnesením vlády České republiky č. 209 ze dne 25. března 1992, které stanovuje pravidla pro regeneraci městských památkových rezervací a zón. Zásadní úlohou programu je vytvoření nezbytných organizačních, informačních a ekonomických podmínek pro tuto obnovu. Platné schválení programu je nezbytnou podmínkou pro získání státní finanční podpory na obnovu památek. Úspěšná realizace je pak podmíněna spolufinancováním ze strany města ve spolupráci s vlastníky kulturních památek a nemovitostí.

## 2. CÍL PROGRAMU ROZVOJE MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY

Primárním cílem Programu regenerace pro období 2026 až 2030 je maximální využití mimořádného potenciálu, který byl dosažen díky zápisu Hornické kulturní krajiny Jáchymov na Seznam světového dědictví UNESCO v Baku dne 6. července 2019.

Tato kulturní krajina zahrnuje jak historické jádro města (prohlášené za Městskou památkovou zónu), tak i jeho okolí s nejvýznamnějšími památkami dokládajícími historii těžby v bývalém Jáchymovském důlním revíru od 16. do 20. století.

Další rozvojový potenciál města je definován následujícími pilíři:

1. Lázeňství a unikátní léčba: Pokračující rozvoj lázeňství, které je založeno na unikátní radonové léčbě.
2. Přírodní atraktivita: Strategická poloha města v údolí Krušných hor (rovněž zapsaných na Seznam UNESCO) nabízející celoroční turistickou a rekreační atraktivitu.

Kombinace těchto kulturních, přírodních a lázeňských potenciálů představuje klíčovou příležitost pro komplexní rozvoj města Jáchymov, a to jak v oblasti kvalitního bydlení a občanské vybavenosti, tak pro podporu lokálního podnikání a cestovního ruchu.

### **3. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE**

Název: Program regenerace městské památkové zóny města Jáchymov

Platnost do roku: 2030

Katastrální území: Jáchymov 656437

Kraj: Karlovarský

Náměstí Republiky 1

362 51 Jáchymov IČO: 00254622 DIČ: CZ 00254622

zastoupené: Františkem Holým, starostou města

#### **3.1. PRACOVNÍ SKUPINA PRO REGENERACI MPZ JÁCHYMOV**

Předseda: Lada Baranek, B.A.

Členové: Mgr. Petr Fiala

Ing. arch. Martin Pinc

Ing. Tomáš Petr

Antonín Kreissl

Ing. arch. Marcela Plachá

Bc. Karla Bláhová

### **4. ZÁKLADNÍ ÚDAJE MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY A HORNICKÉ KULTURNÍ KRAJINY JÁCHYMOV**

#### **4.1. MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA**

Městská památková zóna v Jáchymově byla ustanovena 10.9.1992 Vyhláškou

Ministerstva kultury České republiky č. 476/1992 Sb.

##### **4.1.1. HRANICE MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY**

Hranice památkové zóny začíná v severní části náměstí Republiky nad kostelem sv. Jáchyma, prochází jihovýchodním směrem ulicí Na valech, po hranicích p. č. 181, 180, 179/1, 177, 176, 175, 174/2, 174/1, 172/3, 172/1, 5046, ulicí Jiráskovou, po hranici p. č.

147 k ulici Prokopově. Prokopovou ulicí vede na křižovatku s ulicí B. Němcové, po které pokračuje k p. č. 2200/1. Po hranici p. č. 2200/1 přechází na ulici 5. května a po ní k p. č. 2198/2, přes ulici Husovu na tř. Dukelských hrdinů. Podél ní pokračuje k p. č. 586, lomí se po hranicích p. č. 586 a 824, překračuje ulici Lidickou a po hranici p. č. 823/2 se dostává k ulici Hřbitovní. Po okraji p. č. 916/2 přichází do ul. Havlíčkovy, kterou míří na sever a dále vede po hranicích p. č. 4884/19, 4884/7 kolem areálu evangelického kostela a ulicí Jeronýmovou a Mincovní. Po hranici p. č. 260/1 a Svojsíkové cestě přes Bezručův vrch p. č. 7, 9, 8, 14, 15/1, 168, třídou Čs. armády přichází do horní části náměstí Republiky, kde se hranice uzavírá.



## **4.2. HORNICKÁ KULTURNÍ KRAJINA JÁCHYMOV**

Prohlášena Ministerstvem kultury České republiky Opatřením obecné povahy č.2/2014, územím Hornické kulturní krajiny Jáchymov za památkovou zónu.

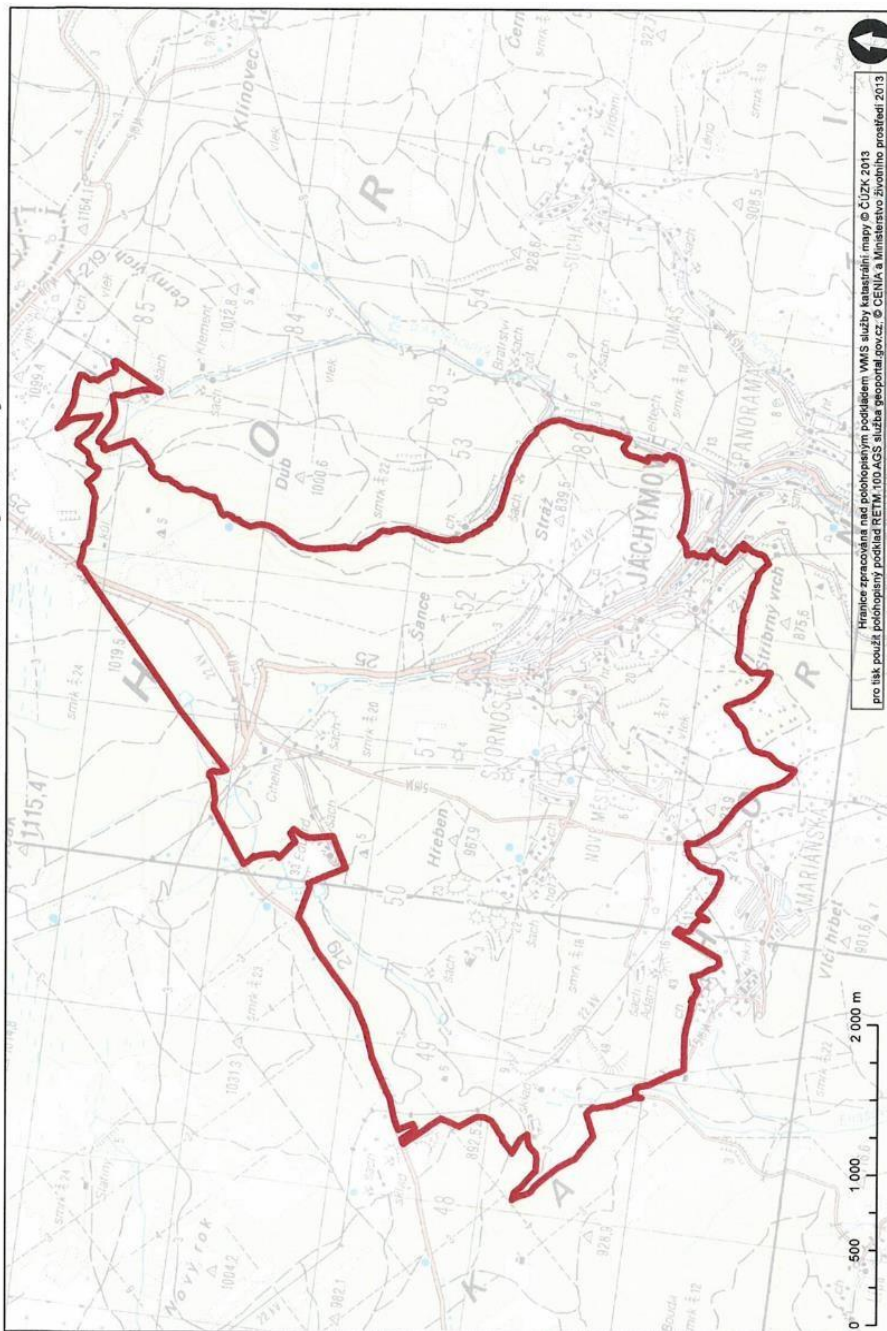
### **4.2.1. HRANICE HORNICKÉ KULTURNÍ KRAJINY JÁCHYMOV**

Hranice památkové zóny Hornická kulturní krajina Jáchymov začíná na severu u p. p. č. 5289/1, 2574/2 a 4890/14. Pokračuje po severní straně cesty p. p. č. 5289/1 a 5080, dále vede podél p. p. č. 1752/8, 5286, podél cesty p. p. č. 5004/3, 5084, 5083, vede podél potoka p. p. č. 5250/1, přechází na cestu p. p. č. 5016/2, pokračuje jižním směrem podél komunikace p. p. č. 4973/2, 4973/3, 4973/1. Pokračuje podél p. p. č. 1974/1, 1974/8. Dále přechází p. p. č. 1974/8 z bodu střetu p. p. č. 1974/8 a jižního cípu p.p.č. 2012/6 do bodu střetu p.p.č. 1974/8, 2084/1 a 2252/1, odtud hranice pokračuje podél p.p.č. 2084/1, 2179, 4981, překračuje Husovu ulici z bodu střetu p.p.č. 4981, 2194 a 2196/1 do bodu střetu p.p.č. 4981, 2078/2 a 593/1. Odtud hranice vede po východní straně p.p.č. 593/1, 599/4, 599/1, 599/2, 531. Následně hranice pokračuje z bodu střetu p.p.č. 531, st.p.č. 532 a p.p.č. 4976 do bodu střetu p.p.č. 814/3, 819/3 a st.p.č. 1778. Odtud hranice vede po východní straně st.p.č. 1778, p.p.č. 5331, 819/9, 819/1, překračuje ulici Lidickou p.p.č. 4959 a pokračuje po východní straně p.p.č. 819/6 a z bodu střetu p.p.č. 819/6, 817/3 a 4956 do bodu střetu p.p.č. 832, 810 a 841, následně vede po severovýchodní straně p.p.č. 810, pokračuje podél p.p.č. 841 až do bodu střetu p.p.č. 841 se západním cípem p.p.č. 808. Odtud vede na místo střetu p.p.č. 5275/1, 877 a 886/1. Z tohoto bodu hranice pokračuje po východní straně p.p.č. 886/1, 896/1, 1023/7, 1023/13, 1023/12, 1023/14, překračuje komunikaci p.p.č. 1023/5 a vede po jižní straně p.p.č. 1009/1, 1006/1, 1011, 1012, 1101/2. Dále vede jižním směrem podél cesty p.p.č. 5287, 5150, 5152/1, 5153, přechází přes komunikaci p.p.č. 5262/2, a dále vede podél komunikace p.p.č. 4934/5 a 5176/1, pokračuje směrem severozápadním podél p.p.č. 4102/10, 4102/6, 4102/15, 3888/2, dále vede z bodu střetu p.p.č. 3888/2, 4101/2 a 4088/3 do bodu střetu p.p.č. 4088/3, 4088/5, 4085 a 4082, odtud dále pokračuje po jižní straně p.p.č. 4085, 4086, 3988/4, 4481/3. Dále hranice pokračuje podél cesty p.p.č. 5262/2, přechází Eliášův potok p.p.č. 5252/2, pokračuje po cestě p.p.č. 5261, kterou překračuje a vede dále podél komunikace p.p.č. 5276/2, odbočuje z ní a pokračuje podél p.p.č. 4507/1, 4534/1, 4534/2, opět 4534/1, 4534/3, opět 4534/1, vrací se na komunikaci p.p.č. 5276/2 a dále vede podél ní, pokračuje po jihovýchodní straně p.p.č. 5300, pokračuje po západní straně p.p.č.

4591/18, jižní straně komunikace p.p.č. 5205/2, dále pokračuje z bodu střetu p.p.č. 5205/2, 5208 a 4672/1 do bodu střetu p.p.č. 5252/2, 4672/1 a 5279 a přechází p.p.č. 5279. Odtud hranice pokračuje podél p.p.č. 4651/1, 4650, 4651/2, 5271/2, 4631/1, přechází komunikaci p.p.č. 4631/5, pokračuje po západní straně p.p.č. 4631/3, překračuje p.p.č. 5271/1 a pokračuje po západní hraně p.p.č. 4631/2. Dále vede podél Eliášova potoka p.p.č. 5279 a pokračuje podél p.p.č. 4666/4, 4666/1, 4666/3, 4666/5, 5271/3 a 4657/3. Přechází komunikaci p.p.č. 5205/2 a vodoteč p.p.č. 5231/1 a dále vede z bodu střetu p.p.č. 5231/1, 5205/2 a 2712 do bodu střetu p.p.č. 5289/1, 2574/2 a 4890/14, kde se hranice uzavírá.

## 4.2.2. MAPA HORNICKÉ KULTURNÍ KRAJINY








Památková zóna - Hornická kulturní krajina Jáchymov




zdroj: [www.mkcr.cz/doc/cms\\_library/ooop-hornicka-kult-krajina-jachymov-775.pdf](http://www.mkcr.cz/doc/cms_library/ooop-hornicka-kult-krajina-jachymov-775.pdf)








## 5. SEZNAM NEMOVITÝCH KULTURNÍCH PAMÁTEK V MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNĚ JÁCHYMOV

	rejstříkové číslo	obrázek	název	ulice	památkově chráněno od
1	18875/4-832		kostel sv. Jáchyma	náměstí Republiky	18.1.1964
2	23122/4-859		Sloup Nejsvětější trojice	náměstí Republiky 4882/4	18.1.1964
3	23322/4-860		Socha svatého Jana Nepomuckého	náměstí Republiky, pp. 4882/4	18.1.1964
4	34416/4-837		Radnice	náměstí Republiky č.p. 1	18.1.1964
5	10376/4-4873		Měšťanský dům	náměstí Republiky č.p.2	11.10.1993
6	25982/4-839		Měšťanský dům	náměstí Republiky č.p. 4	18.01.1964

7	24536/4-840		Měšťanský dům	náměstí Republiky č.p. 8	18.01.1964
8	24713/4-841		Patricijský dům	náměstí Republiky č.p. 10	18.01.1964
9	29033/4-842		Patricijský dům	náměstí Republiky č.p. 11	18.01.1964
10	36760/4-843		Patricijský renesanční dům	náměstí Republiky č.p. 12	18.01.1964
11	11346/4-5078		Měšťanský dům včetně historického podzemí, průzkumná štola	Mincovní č.p.33, včetně historického podzemí	25.07.1996
12	20110/4-838		Královská mincovna	Mincovní č.p. 37	18.01.1964
13	28706/4-861		Boží muka	náměstí Republiky pp. 4879/1	18.01.1964

14	33543/4-845		Měšťanský dům	náměstí Republiky č.e. 21	18.01.1964
15	18685/4-846		Měšťanský dům - bývalé děkanství	náměstí Republiky č.p. 72	18.01.1964
16	30994/4-3586		Renesanční dům	náměstí Republiky č.p. 73	09.01.1970
7	20715/4-848		Městský dům	Mathesiova č.p. 117	18.01.1964
18	22143/4-849		Měšťanský dům	Mathesiova č.p. 126	18.01.1964
19	104230		Pozdně renesanční dům - fara	náměstí Republiky č.p. 127	06.12.2010

20	101259		Měšťanský dům	náměstí Republik č.e. 97	10.11.2004
21	105725		Renesanční řadový městský dům	náměstí Republiky č.p. 133	03.10.2015
22	105788		Renesanční městský dům	náměstí Republiky č.p. 134	19.12.2015
23	45389/4-852		Dům včetně dvorního traktu a zadního domu. Patřil nejvyššímu jáchymovskému mincmistrovi.	náměstí Republiky č.p. 143	18.01.1964
24	23730/4-853		Patricijský dům	náměstí Republiky č.p. 145	18.01.1964
25	27680/4-854		Patricijský dům	náměstí Republiky č.p. 146	18.01.1964
26	22652/4-855		Patricijský dům	náměstí Republiky č.p. 270	18.01.1964

27	40984/4-856		Měšťanský dům s bočním křídlem	náměstí Republiky č.p. 282	18.01.1964
28	18155/4-857		Patricijský dům písaře Wolfa Thiela	náměstí Republiky č.p.292	18.01.1964
29	37428/4-835		Klasicistní kaple sv. Anny vystavěná v roce 1778	náměstí Republiky, Havlíčková, st. 355	18.01.1964
30	42101/4-864		Vyústění Nálezného štoly	náměstí Republiky č.p. 496	18.01.1964
31	104875		Evangelický kostel s farou	Mincovní č.p. 681	27.09.2012
32	40016/4-834		Kaple svatého Jana Nepomuckého, Vrcholně barokní centrální kaple	Jánský vrch, severní svah údolí, nad městem, st. 392	18.01.1964
33	23177/4-833		Areál kostela Všetech svatých - špitální kostel Všetech svatých, kalvárie, brána, ohradní zeď, hřbitov	Bělohorská, st. 610, pp. 826	18.01.1964

34	30170/4-858		Hrad – hrádek Freudenstein (Šlikův hrádek), zřícenina a archeologické stopy.	Hradiště 53	18.01.1964
----	-------------	---	--	-------------	------------

Zdroj: vlastní

## 6. STAVEBNĚ-HISTORICKÝ VÝVOJ JÁCHYMOVA: SYMFONIE STŘÍBRA, RENESANCE A RADIA

### *Krušné Hory jako Kolébka Osídlení*

Dějiny Jáchymova, města s mimořádně dramatickým osudem, jsou neoddělitelně spjaty s geologickým bohatstvím a osídlením pohoří, které dnes známe jako **Krušné hory**. Ve středověku se oblast nazývala Český les (Saltus bohemicus). Teprve po nálezů bohatých ložisek stříbra a cínu, které se v 16. století začaly těžit nejprve na saské a následně i na české straně, se vžily názvy Rudohoří (Erzgebirge) či Krušné hory (od slovesa krušiti, tj. rýžovat). Navzdory drsnosti horského klimatu byly Krušné hory až do roku 1946 **nejhustěji osídlenými horami v českých zemích**, což svědčí o mimořádné síle hornictví.

### 6.1 16. STOLETÍ (ZLATÝ VĚK: MĚSTO STŘÍBRA A SASKÉ RENESANCE)

**1516:** Objevena bohatá ložiska stříbra v údolí. Rod **Šliků** (konkrétně hrabě Štěpán Šlik) zakládá osadu, která se rychle rozrůstá.

**1520:** Osada je povýšena na svobodné horní město a pojmenována **Thal Joachim's** (Jáchymovo údolí), později Joachimsthal. Město získává rozsáhlá horní privilegia.

**1528:** Zdejší mincovna začíná razit slavné stříbrné mince, známé jako **Joachimsthaler**, z nichž se odvozuje název moderní měny **tolar** a později i americký **dolar**.

Město se stává druhým největším a nejbohatším městem v Českém království (po Praze).

**1546:** Po smrti posledního Šlika přechází město pod přímou královskou správu.

**Doba reformace:** Město se stává významným centrem reformace. Působil zde např. humanista a lékař **Georgius Agricola**, luteránský farář a kronikář města **Johannes Mathesius**.

### 6.2 17. STOLETÍ (ÚPADEK A TŘICETILETÁ VÁLKA)

**Třicetiletá válka (1618–1648):** Válka a s ní spojené drancování a požáry město značně poškozují.

**Protireformace:** Po Bílé hoře probíhá nucená rekatolizace. Mnoho protestantů, včetně zkušených horníků, opouští město a emigruje do Saska a jiných zemí, což vede k úbytku obyvatel a hospodářskému úpadku těžby stříbra.

### 6.3 18. STOLETÍ (OBNOVA A NOVÉ SUROVINY)

**1716:** Zdejší mincovna ukončuje svou činnost (později je přemístěna).

**Obnova a nové dolování:** I přes útlum stříbra se pokračuje v těžbě, a horníci se zaměřují na další rudy, jako je **kobalt, nikl a vizmut**. Tyto rudy slouží k výrobě barev pro sklářský a keramický průmysl.

### 6.4 19. STOLETÍ (OBJEV RÁDIA A POČÁTEK LÁZEŇSTVÍ)

**Pokračující těžba:** Nadále se těží kobalt a vizmut. V horninách se objevují i doprovodné minerály, ze kterých se později izolovalo radium.

#### **Objev uranu a rádia:**

Uranová ruda (smolinec) se používá k výrobě žlutých a zelených barviv pro sklo.

Kolem roku **1898** manželé **Marie a Pierre Curieovi** objevují a izolují chemický prvek **rádium** ze smolince těženého právě v Jáchymově.

**Založení lázní (počátek 20. století):** Po objevu silné **radioaktivity** vody v bývalých stříbrných dolech je uznán její léčivý potenciál.

### 6.5 20. STOLETÍ (RADONOVÉ LÁZNĚ A URANOVÉ PEKLO)

#### **Radonové lázně:**

**1906:** Otevřeny první radonové lázně, které se specializují na léčbu pohybového aparátu. Jáchymov se stává prvním radonovým lázeňským místem na světě.

**Druhá světová válka (1938–1945):** Město je obsazeno nacistickým Německem, které uranovou rudu využívá pro válečné účely.

**Poválečné období (Po 1945):** Těžba uranu se stává klíčovou pro sovětský jaderný program. Jáchymov se proměňuje v největší uranové naleziště v Československu.

**Vězeňské tábory (1949–1961):** V okolí Jáchymova vzniká systém táborů nucených prací (tzv. **Jáchymovské peklo**), kde byli političtí vězni (i odpůrci komunistického režimu) nuceni těžit uran.

**Konec uranové těžby:** V 60. letech 20. století je těžba uranu ukončena. Město se plně orientuje na **lázeňství**.

## 6.6 21. STOLETÍ (UNESCO A TURISTIKA)

**Lázeňství a dědictví:** Jáchymov je mezinárodně uznáván jako centrum radonové léčby a rozvíjí se turistika.

**2019: Hornická kulturní krajina Jáchymov** je zapsána na Seznam světového dědictví UNESCO jako součást Nadnárodní sériové památky Krušnohorský region Montanregion. Toto uznání zdůrazňuje jeho historický význam v těžbě stříbra a průmyslové historii.

## 7. PLNĚNÍ PROGRAMU REGENERACE MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY

### 7.1 JÁCHYMOV V LETECH 2021–2025

V období 2021–2025 došlo k zásadnímu obratu a významnému posunu v procesu záchranu a regenerace památkově hodnotných nemovitostí v rámci Městské památkové zóny (MPZ) Jáchymov.

Tohoto úspěchu bylo dosaženo především díky efektivnímu čerpání a kombinování dotačních prostředků z různých úrovní financování, které vytvořilo klíčovou synergii pro dosažení významného investičního objemu.

Základním pilířem regenerace byla finanční podpora Ministerstva kultury ČR z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón a Program záchranu architektonického dědictví. Toto velké dotační schéma zajistilo stěžejní zdroje pro záchranu nejvýznamnějších objektů.

Kromě centrálního dotačního schématu bylo pro rozvoj MPZ zásadní i zapojení regionálních a místních nástrojů, které poskytovaly přímou podporu soukromým vlastníkům nemovitostí. Tato podpora umožnila mobilizovat soukromé zdroje a urychlit celkovou regeneraci.

Tato cílená podpora soukromého sektoru byla zajišťována zejména prostřednictvím:

- Fondu obnovy města Jáchymov.
- Příspěvků z rozpočtu Karlovarského kraje určených speciálně na obnovu kulturních památek.

Tato synergie veřejných, dotačních a regionálních investic s cílenou podporou soukromého sektoru byla klíčová pro dosažení takto významného investičního objemu a následné komplexní regenerace památkové zóny.

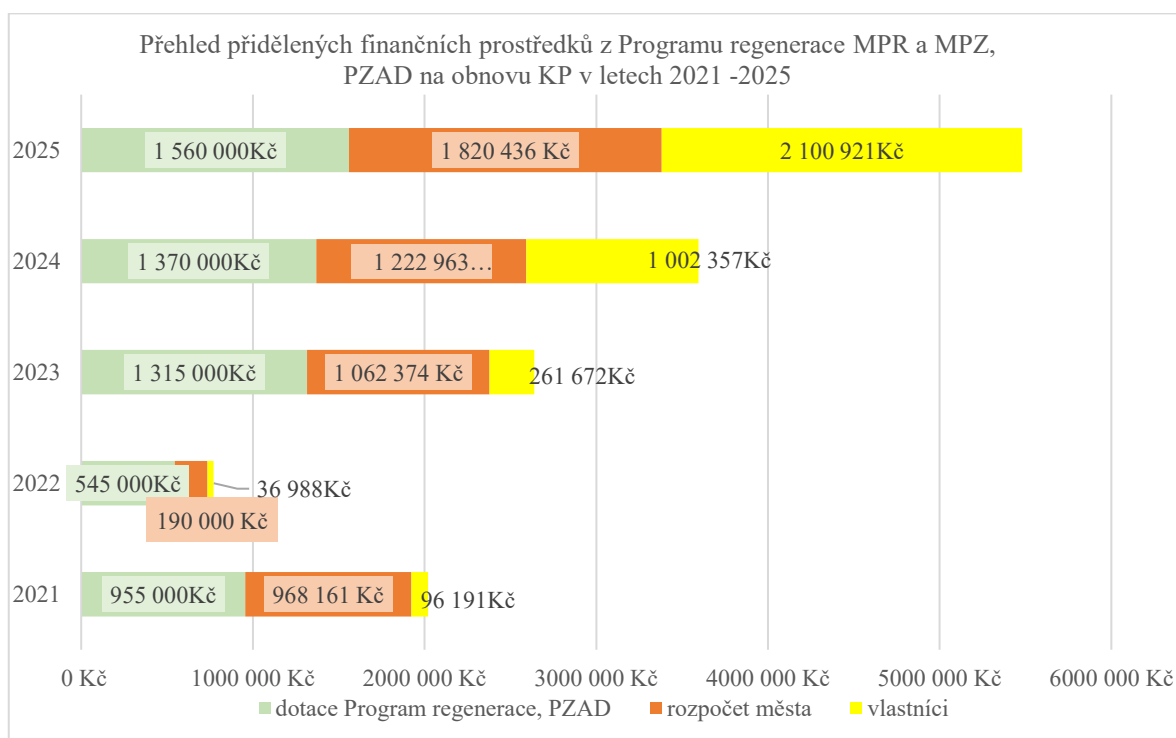
## 8. VÝSLEDKY PROGRAMU REGENERACE ZA OBDOBÍ 2021–2025

### 8.1 PŘEHLED KULTURNÍCH PAMÁTEK OBNOVENÝCH Z PROGRAMU REGENERACE A PROGRAMU ZÁCHRANY ARCHITEKTONICKÉHO DĚDICTVÍ ZA OBDOBÍ 2021–2025

Rok 2021					
název KP	akce obnovy	celkové náklady	vlastníci	rozpočet města	dotace
kostel Všech svatých	dřevomorka	193 000 Kč		143 000 Kč	50 000 Kč
radnice	restaurování ciferníků hodin na věži	65 000 Kč		35 000 Kč	30 000 Kč
č.p. 8	statické zajištění objektu	1 526 695 Kč		766 695 Kč	760 000 Kč
č.p. 292	oprava přední fasády	234 657 Kč	96 191 Kč	23 466 Kč	115 000 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>2 019 352 Kč</b>	<b>96 191 Kč</b>	<b>968 161 Kč</b>	<b>955 000 Kč</b>
Rok 2022					
název KP	akce obnovy	celkové náklady	vlastníci	rozpočet města	dotace
kostel Všech svatých	oprava hrázdění	360 000 Kč		190 000 Kč	170 000 Kč
kostel sv. Jáchyma	restaurování portálů č. 1,2, 5	411 988 Kč	36 988 Kč		375 000 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>771 988 Kč</b>	<b>36 988 Kč</b>	<b>190 000 Kč</b>	<b>545 000 Kč</b>
Rok 2023					
název KP	akce obnovy	celkové náklady	vlastníci	rozpočet města	dotace
č.p. 8	statické zajištění objektu	1 698 294 Kč		998 294 Kč	700 000 Kč
č.p. 292	oprava - boční fasáda	355 752 Kč	147 172 Kč	35 580 Kč	173 000 Kč
kostel Všech svatých	restaurování kruchty	300 000 Kč			300 000 Kč
č.p. 117	oprava - boční fasáda	285 000 Kč	114 500 Kč	28 500 Kč	142 000 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>2 639 046 Kč</b>	<b>261 672 Kč</b>	<b>1 062 374 Kč</b>	<b>1 315 000 Kč</b>

Rok 2024					
název KP	akce obnovy	celkové náklady	vlastníci	rozpočet města	dotace
č.p. 8	obnova konstrukcí sklepů a zpřístupnění	1 848 256 Kč		1 048 256 Kč	800 000 Kč
č.p. 292	zadní fasáda	304 378 Kč	131 940 Kč	30 438 Kč	142 000 Kč
č.p. 117	obnova fasády	320 000 Kč	146 000 Kč	32 000 Kč	142 000 Kč
evangelický kostel	výměna oken zadní strana domu	721 500 Kč	505 350 Kč	72 150 Kč	144 000 Kč
č.p. 143	statické zajištění objektu	401 186 Kč	219 067 Kč	40 119 Kč	142 000 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>3 595 320 Kč</b>	<b>1 002 357 Kč</b>	<b>1 222 963 Kč</b>	<b>1 370 000 Kč</b>
Rok 2025					
název KP	akce obnovy	celkové náklady	vlastníci	rozpočet města	dotace
kostel Všechných svatých	oprava ochranného nátěru střechy	218 598 Kč		109 598 Kč	109 000 Kč
č.p. 8	oprava ohradního zdiva dvora	2 093 957 Kč		1 393 957 Kč	700 000 Kč
č.p. 292	oprava střechy-zadní část	952 000 Kč	670 800 Kč	95 200 Kč	186 000 Kč
č.p. 117	zadní dvorní křídlo	169 000 Kč	72 100 Kč	16 900 Kč	80 000 Kč
evangelický kostel	obnova dveří s nadsvětlíkem	180 000 Kč	82 000 Kč	18 000 Kč	80 000 Kč
č.p. 143	odstranění novodobých konstrukcí	448 849 Kč	293 964 Kč	44 885 Kč	110 000 Kč
č.p. 2	restaurování střechy	837 037 Kč	568 333 Kč	83 704 Kč	185 000 Kč
č.ev. 21	oprava korunní římsy	581 916 Kč	413 724 Kč	58 192 Kč	110 000 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>5 481 357 Kč</b>	<b>2 100 921 Kč</b>	<b>1 820 436 Kč</b>	<b>1 560 000 Kč</b>

zdroj: vlastní



## 8.2 PŘEHLED KULTURNÍCH PAMÁTEK OBNOVENÝCH MIMO PROGRAM REGENERACE ZA OBDOBÍ 2021–2025

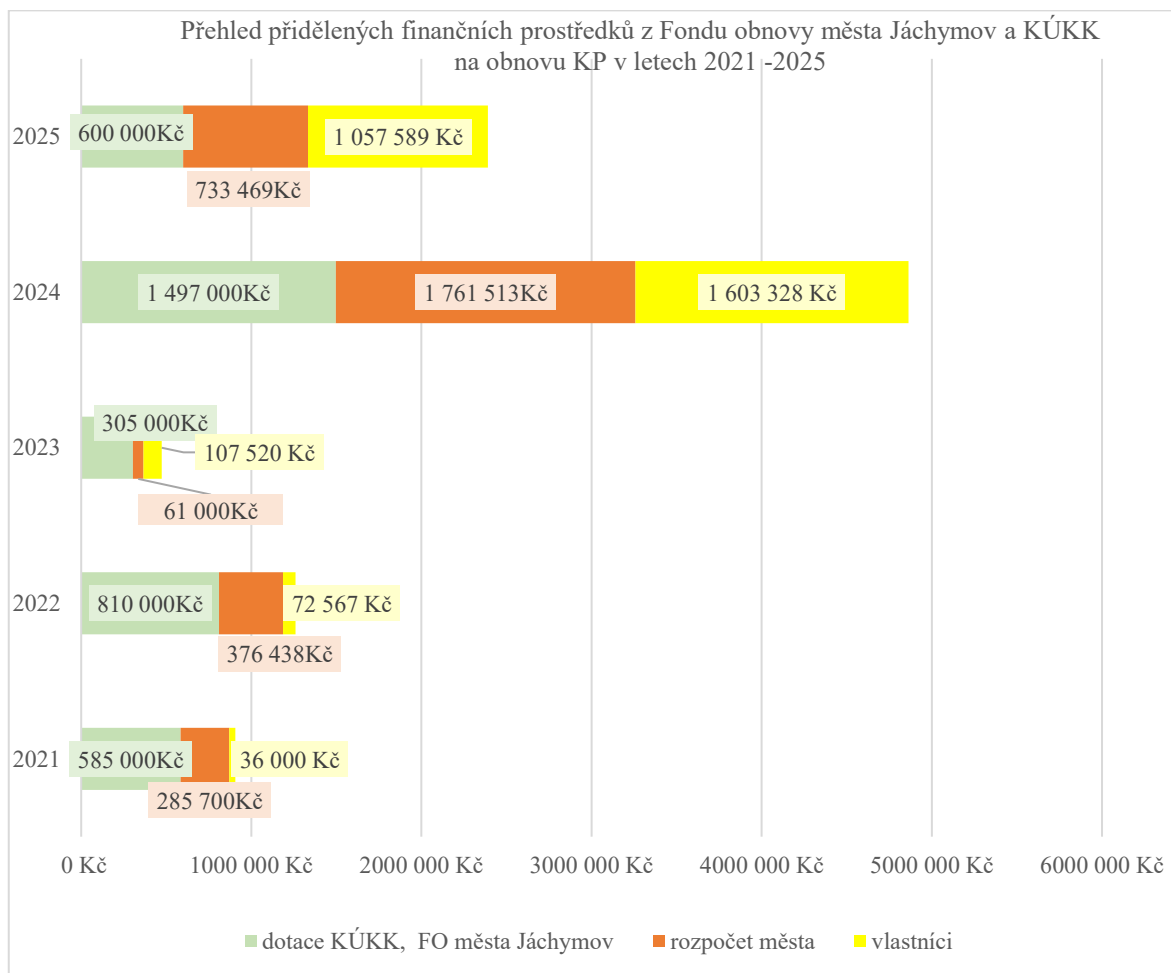
Rok 2021					
		celkové náklady	vlastníci	rozpočet města	dotace
kostel Věch svatých	sanační práce	214 000 Kč		114 000 Kč	100 000 Kč
č.p. 8	zajištění dochovaných maleb	410 700 Kč		130 700 Kč	280 000 Kč
č.p. 292	obnova vchodových dveří	282 000 Kč	36 000 Kč	41 000 Kč	205 000 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>906 700 Kč</b>	<b>36 000 Kč</b>	<b>285 700 Kč</b>	<b>585 000 Kč</b>
Rok 2022					
		celkové náklady	vlastníci	rozpočet města	dotace
kostel Věch svatých	sanační práce II. etapa	400 000 Kč		250 000 Kč	150 000 Kč
č.p. 8	restaurátorský průzkum	426 438 Kč		66 438 Kč	360 000 Kč
č.p. 133	rekonstrukce trámové stropy	152 567 Kč	32 567 Kč	20 000 Kč	100 000 Kč
č.p. 292	částečná oprava portálu	168 000 Kč	24 000 Kč	24 000 Kč	120 000 Kč
č.p. 33	dřevěný vodovod	112 000 Kč	16 000 Kč	16 000 Kč	80 000 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>1 259 005 Kč</b>	<b>72 567 Kč</b>	<b>376 438 Kč</b>	<b>810 000 Kč</b>

Rok 2023					
		celkové náklady	vlastníci	rozpočet města	dotace
č.p. 33	oprava střešního pláště	256 520 Kč	76 520 Kč	30 000 Kč	150 000 Kč
č.p. 134	vyčištění zasypaného schodiště	42 000 Kč	6 000 Kč	6 000 Kč	30 000 Kč
č.p. 117	č.p. 117	175 000 Kč	25 000 Kč	25 000 Kč	125 000 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>473 520 Kč</b>	<b>107 520 Kč</b>	<b>61 000 Kč</b>	<b>305 000 Kč</b>

Rok 2024					
		celkové náklady	vlastníci	rozpočet města	dotace
č.p. 8	vyčištění dvora, sklepů	2 236 390 Kč		1 486 390 Kč	750 000 Kč
č.p. 8	SHP	217 000 Kč		0 Kč	217 000 Kč
č.ev. 21	rekonstrukce střechy	1 391 374 Kč	1 291 374 Kč	100 000 Kč	
č.p. 33	obnova hist. podzemí	133 400 Kč	23 380 Kč	30 020 Kč	80 000 Kč
č.p. 143	obnova podlah 2. NP	666 667 Kč	176 667 Kč	90 000 Kč	400 000 Kč
evangelický kostel	výměna oken přední část domu	125 010 Kč	87 507 Kč	37 503 Kč	
č.p. 134	částečná oprava portálu	92 000 Kč	24 400 Kč	17 600 Kč	50 000 Kč
	<b>Celkem 2024</b>	<b>4 861 841 Kč</b>	<b>1 603 328 Kč</b>	<b>1 761 513 Kč</b>	<b>1 497 000 Kč</b>

Rok 2025					
		celkové náklady	vlastníci	rozpočet města	dotace
č.ev. 21	repliky oken přední část	870 601 Kč	770 601 Kč	100 000 Kč	
č.p. 8	dokončení zaklenutí vstupu do SZ sklípku	1 133 469,00 Kč		533 469,00 Kč	600 000,00 Kč
kostel sv. Jáchyma	restaurování portálu č. 3	386 988 Kč	286 988 Kč	100 000 Kč	
	<b>Celkem 2025</b>	<b>2 391 058 Kč</b>	<b>1 057 589 Kč</b>	<b>733 469 Kč</b>	<b>600 000 Kč</b>

zdroj: vlastní



Celkové náklady na obnovu kulturních památek v letech vlastníků nemovitostí dosahovaly výše 24 787 321 Kč, z toho z rozpočtu města 8 870 188 Kč a podíl soukromých vlastníků nemovitostí 6 375 133. Celkem na obnovu kulturních památek získalo město od různých poskytovatelů dotací dle dostupných informací (např. Ministerstvo kultury, Krajský úřad KK) finanční prostředky ve výši 9 542 000 Kč.

	<b>celkové náklady</b>	<b>vlastníci</b>	<b>rozpočet města</b>	<b>dotace</b>
rok 2021	2 926 052,00 Kč	132 191,00 Kč	1 253 861,00 Kč	1 540 000,00 Kč
rok 2022	2 030 993,00 Kč	109 555,00 Kč	566 438,00 Kč	1 355 000,00 Kč
rok 2023	3 112 566,00 Kč	369 192,00 Kč	1 123 374,00 Kč	1 620 000,00 Kč
rok 2024	8 845 295,00 Kč	2 605 685,00 Kč	3 372 610,00 Kč	2 867 000,00 Kč
rok 2025	7 872 415,00 Kč	3 158 510,00 Kč	2 553 905,00 Kč	2 160 000,00 Kč
<b>2021-2025</b>	<b>24 787 321,00 Kč</b>	<b>6 375 133,00 Kč</b>	<b>8 870 188,00 Kč</b>	<b>9 542 000,00 Kč</b>

### 8.3 KOSTEL SV. JÁCHYMA

*Rejstříkové číslo kulturní památky: 18875/4-832*

*Stav: Udržovaný*

*Vlastník: Římskokatolická farnost Ostrov*

*Stav: Udržovaný*

*Vlastník: Římskokatolická farnost Ostrov*

První luteránský kostel v českých zemích.

Původní jednolodní stavba postavená v letech 1534–1540 stavitelem Hanušem Koppem. Po požáru města roku 1873 obnoven podle návrhu architekta Josefa Mockera do podoby síňové trojlodí.

Kostel najdeme při horním (SZ) okraji historického náměstí. Dominantně se uplatňuje od JV, ale i z ostatních stran

(kopců na JZ a SZ straně města). Kostel je umístěný na nevelkém prostranství, ohraničeném komunikacemi a na SZ straně obytnou zástavbou. Stavba je založená do svahu klesajícího od SZ k JV. Při patě obvodových stěn vede betonový chodníček, odpádaný mírně od zdiva, Cesta k SV portálu lodi je zpevněná řezanými žulovými deskami, zhruba 0,5 m před západním nárožím je opěrná zídka pro zachycení výše položeného terénu, je vystavěna z lomového kamene a je neomítnutá. Na SV a JV ohraničují prostranství listnaté stromy, Téměř těsně před JZ průčelím probíhá hlavní silnice. Dále od kostela terén výrazněji klesá k JZ na SZ stoupá a na ostatní strany je cca vodorovný.

*V letech 2021 -2025 proběhly následující práce:*

- postupné restaurování 5 portálů a ostění dle schváleného restaurátorského záměru



## 8.4 AREÁL KOSTELA VŠECH SVATÝCH

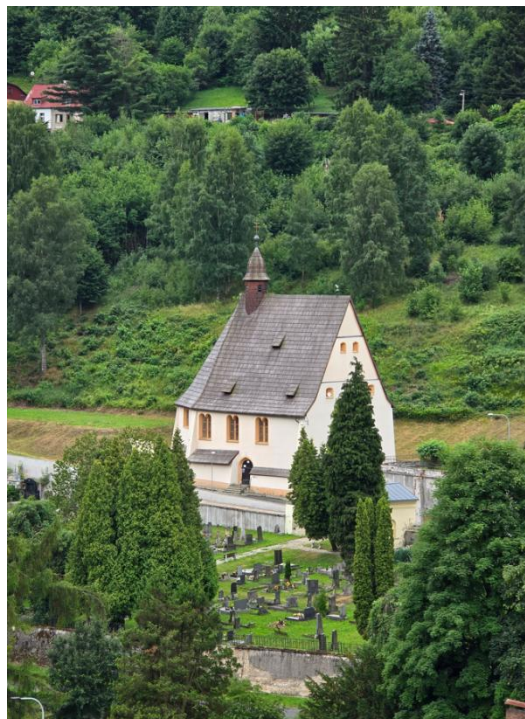
*Rejstříkové číslo kulturní památky: 23177/4-833*

*Stav: Udržovaný*

*Vlastník: Město Jáchymov*

Areál kostela Všetech svatých je složen ze samotného kostela, brány, ohradní zdi a přilehlého hřbitova. Kostel byl zbudován v roce 1520 v raně renesančním slohu a jde o nejstarší hrázděnou sakrální stavbu v západním Krušnohoří.

Kostel se nachází na JV okraji historického jádra města a oproti jeho zástavbě je ve vyvýšené poloze. Pohledově se uplatňuje z vysokých kopců, které město obklopují, ale částečně i přímo z města. Jednolodní,



neorientovaný, částečně hrázděný kostel s trojbokým presbytářem je zastřešen strmou šindelovou sedlovou střechou, nad presbytářem zvalbenou, s dřevěnou osmibokou zvoničkou se zvonovitou bání s makovicí. Areál kostela dotváří na SV umístěný místní hřbitov obehnaný ohradní zdí s bránou a kalvárií.

*V letech 2021–2025 proběhly následující práce:*

- oprava ochranného nátěru šindelové střechy kostela Všetech svatých
- sanační opatření napadených konstrukcí dřevomorkou pomocí hloubkových injektáží a nástřiku
- oprava a obnova hrázdění
- restaurování kruchty

..

## 8.5 RADNICE

*Rejstříkové číslo kulturní památky: 34416/4-837*

*Stav: Udržovaný*

*Vlastník: Město Jáchymov*

Původní dům Jeronýma Šlika, zakoupený v roce 1531 městskou radou, sloužil jako nová radnice až do požáru v roce 1538. Při obnově v letech 1538–1544 byla radnice značně rozšířena přístavbou středního a severního traktu se vstupní



věží. Do současné podoby ve formách pozdního historismu se secesními prvky byl objekt upraven v letech 1901–1902 podle projektu Johanna Benesche z Ústí nad Labem a Antona Hammerschiedta z Jáchymova.

Volně stojící dvoupatrová budova, situována na náměstí Republiky. Skládá se ze tří traktů: ze severního křídla do náměstí, ze spojovacího středního křídla a z jižního křídla do přilehlé uličky. Mezi severní a střední křídlo vestavěna věž. Její základna hranolovitá a přístup k ní dvěma rameny schodiště. Válcové sloupy, podepírající zdivo věže, v rozích zesíleny betonovým obložením. Ve výši původní hlavní římsy přechází hranol věže v oktogon.

*V letech 2021–2025 proběhly následující práce:*

- restaurování ciferníků věžních hodin
- vznik kulturního a kreativního centra



## 8.6 MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č.P. 2

*Rejstříkové číslo kulturní*

*památky: 10376/4-4873*

*Stav: Udržovaný*

*Vlastník: soukromé vlastnictví*

Dům s renesančním jádrem, upravovaný klasicistně v době baroka a znovu po požáru 1873, podle plánů Franze Siegela.

Patrový, zděný měšťanský dům na podélném půdoryse má

středověký původ a v dnešní podobě je dochován s řadou mladších, ale architektonicky kvalitních úprav.

*V letech 2021–2025 proběhly následující práce:*

- rekonstrukce střechy



## 8.7 MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č. ev. 21

*Rejstříkové číslo kulturní památky: 33543/4-845*

*Stav: v rekonstrukci*

*Vlastník: soukromé vlastnictví*

Měšťanský dům č. ev. 21 (pův. č. p. 71) je umístěn na nároží a zakončuje souvislou řadu objektů v horní rozšířené části Náměstí Republiky u kostela sv. Jáchyma. Představuje součást historické zástavby města Jáchymova. Dům má



prokazatelně dochované renesanční jádro z doby největšího rozkvětu horního města v 16. století. Dům patřil bezpochyby do skupiny nejvýznamnějších měšťanských domů 16. století, ale jméno prvního stavebníka/majitele není tak pevně a široce doloženo jako u domů, které si dochovaly erby na portálech (např. Wolf Thiel nebo Hans Pock). Do své současné podoby upraven po požáru roku 1873.

Do roku 1980 dům chátral a změnou vlastníka od roku 2022 probíhají aktivně práce na rekonstrukci nemovitosti v souladu se závaznými stanovisky památkové péče.

*V letech 2021 -2025 proběhly následující práce:*

- rekonstrukce střechy
- oprava korunní římsy
- výměna oken

## **8.8 MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č.P. 8**

*Rejstříkové číslo kulturní památky: 24536/4-840*

*Stav: v rekonstrukci*

*Vlastník: Město Jáchymov*

Dům z doby kolem roku 1520, podle místní tradice patřil přímo zakladateli města Štěpánu Šlikovi. Kamenný portál domu nese ještě pozdně gotické prvky a patří k nejstarším v Jáchymově.

Dům č.p. 8 na náměstí Republiky v Jáchymově je významný nebývale vysokou měrou dochovaných



historických konstrukcí a umělecko řemeslných detailů pocházejících z doby jeho vzniku, tedy z počátku 16. století. Jedná se především o goticko-renesanční klenby, řezané trámové stropy (které se dochovaly v Jáchymově snad pouze u dvou dalších objektů), dále o goticko-renesanční portál (typologicky nejstarší z těch, co jsou v Jáchymově dochované, když opomineme portál ze zbořeného domu mincmistra č.p. 38, nyní uložený v královské mincovně), ostění okenních otvorů v hlavním průčelí a okenního otvoru na podestě schodiště, ostění dveřních otvorů v levém traktu ve 2.NP a v neposlední řadě se také jedná o unikátní interiérovou výmalbu v městském prostředí v širokém okolí nemající obdobu. Významným z hlediska stavebního a funkčního vývoje domu je i tzv. zadní dům typický pro jáchymovskou zástavbu a v tomto případě nahrazující sklep. Kombinace kvality a autenticity dochování jak exteriéru, tak i interiéru tohoto domu přesahuje oblastní kulturně historický význam.

V roce 2019 se Město Jáchymov rozhodlo o záchranu této památky a nemovitost odkoupilo od soukromého vlastníka, aby nedocházelo k chátrání, tak historicky významné nemovitosti.

*V letech 2021–2025 proběhly následující práce:*

- statické zajištění objektu
- vyčištění dvora a sklepů
- pořízení stavebně historické průzkumu včetně restaurátorského průzkumu
- probíhající oprava ohradních zdí
- probíhající obnova konstrukcí sklepů a zpřístupnění sklepů

### **8.9 MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č. P. 33**

*Rejstříkové číslo kulturní památky: 11346/4-5078*

*Stav: Udržovaný*

*Vlastník: soukromé vlastnictví*

Hodnotný dům z konce 16. století, umístěný v širším středu obce, který ve svých sklepních prostorách deklaruje vývoj města spojený s dobýváním krušnohorského stříbra.

Dům v jádru renesančního původu, upravován v období baroka, v klasicistním stylu a patrně

po požáru roku 1873. Přímo z domu je přístupná nálezná štola, která se řadí k nejstarším jáchymovským štolám z let 1517–1520.

*V letech 2021–2025 proběhly následující práce:*

- obnova původního dřevěného vodovodu v historickém podzemí
- oprava střešního pláště
- pokračující práce na obnově historického podzemí



### **8.10 MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č. P. 117**

*Rejstříkové číslo kulturní památky: 20715/4-848*

*Stav:* Udržovaný

*Vlastník:* soukromé vlastnictví

Řadový městský dům s okapovou orientací na půdorysném tvaru „L“ se skládá z předního domu a torza dvorního křídla. Dům vznikl ve 40. letech 16. století a prošel pozdně barokní stavební úpravou. Nachází se zde štuková a malířská výzdoba z různých období.



Na dům přímo navazuje dvorní křídlo a celý areál uzavírá mohutná opěrná zeď.

*V letech 2021 - 2025 proběhly následující práce:*

- oprava boční fasády
- oprava sklepení u opěrné zdi a odvodnění dvora
- oprava dvorních objektů etapa 3 - oprava dvorního křídla a realizace nového zastřešení
- oprava – obnova fasády

## 8.11 MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č. P. 133

*Rejstříkové číslo kulturní památky:*

105725

*Stav:* Havarijní

*Vlastník:* soukromé vlastnictví

V jádru renesanční řadový městský dům pravděpodobně z první poloviny 16. století s úpravami po požáru roku 1873, kdy vedle nové střešní konstrukce získal i novou neorenesanční fasádu. Dům se skládá ze dvou částí, hlavního domu a novodobého dvorního křídla. Orientovaný je okapovou stranou směrem do náměstí. Jeho hlavní průčelí je členěno osmi okenními osami, okenní výplně jsou dřevěné, novodobé a dožilé. Střecha domu je sedlová, směrem do náměstí se čtyřmi drobnými sedlovými vikýři, krytá provizorní pásovou lepenkou, již



s lokálními poruchami. Vstup do objektu z náměstí je situován do druhého traktu od severu, je opatřen renesančním sedátkovým, novodobě upravovaným, portálem a ústí do síně.

*V letech 2021–2025 proběhly následující práce:*

- rekonstrukce trámových stropů

## **8.12 MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č. P. 134**

*Rejstříkové číslo kulturní památky: 105788*

*Stav: Havarijní*

*Vlastník: soukromé vlastnictví*

Původně renesanční měšťský dům z doby největšího rozmachu královského horního města v 16. století. Stavebními úpravami prošel ve 2. polovině 19. století a v 1. polovině 20. století. Dům je příkladem tradičního uspořádání typického Jáchymovského domu. Výjimečně dochovaný příklad pozdně renesanční architektury města Jáchymov. Hodnotné jsou především sklepní prostory v předním domě, části obvodového zdiva v předním domě, včetně slepých arkád, a sklepení



navazující na zadní dům. Důležitou skutečností je zároveň fakt, že se dům nachází v samém středu města – téměř naproti radnici. Dotváří tak zásadním způsobem charakter centra města. K pozitivům patří i skutečnost, že z historických písemných pramenů je z velké části známo jeho majetkové držení a stavební vývoj.

Přední budova (Vorhaus) je dvoupodlažní a přiléhá okapní stranou k uliční čáře. Zdivo přízemí je z pečlivě skládaného lomového kamene a pravděpodobně pochází se starších etap výstavby objektu před požárem města roku 1873. Dům je opatřen dvěma samostatnými vstupy z náměstí. Do objektu je možné rovněž vstoupit přes zahradu, zadní dům a dvorní křídlo z ulice Šafaříkova. Přední dům kryje sedlová střecha.

*V letech 2021–2025 proběhly následující práce:*

- vyčištění zasypaného schodiště

- oprava portálu

### 8.13 MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č. P. 143

*číslo kulturní památky: 45389/4-852*

*Stav: Havarijní*

*Vlastník: soukromé vlastnictví*

Měšťanský důmům pochází z nejstaršího období Jáchymova, z doby kolem roku **1520**. Jeho dispozice odpovídá typickému schématu patricijských domů v hornických městech. Původně byl dům dvoupatrový, ale po velkém požáru města v roce 1873 byl, stejně jako mnoho jiných jáchymovských domů, snižen na současné jedno patro.

Měšťanský dům je architektonicky velmi cenný, zejména díky zachovanému renesančnímu jádru a unikátním prvkům.

Vstup do domu je opatřen renesančním portálem sedátkového typu (s lavičkami v ostění, které sloužily k posezení). Edikula portálu je krytá rustikou naznačenou ve štuku.

Jde o patricijský dům na širší parcele úhelníkového typu, k němuž kolmo vybíhá dvorní křídlo.

V patře dvorního křídla se dochovaly unikátní a vzácné sklípkové klenby (někdy označované jako kroužené klenby). Tento typ klenby, kombinující hvězdový a síťový obraz, je na území měšťanského domu v České republice výjimečný.

*V letech 2021–2025 proběhly následující práce:*

- *statické zajištění objektu*
- *obnova podlah 2.NP*
- *restaurování stropní malby*
- *odstranění novodobých konstrukcí*



## 8.14 MĚŠŤANSKÝ DŮM, Č. P. 292

*Rejstříkové číslo kulturní památky: 45389/4-852*

*Stav: Udržovaný*

*Vlastník: soukromé vlastnictví*

Měšťanský dům č.p. 292 v Jáchymově je významná renesanční památka spojená s historií horního úřadu a představuje jeden z autenticky dochovaných patricijských domů ze 16. století dům situovaný v dolní řadové zástavbě náměstí Republiky.

Dům je významný především díky svému dochovanému renesančnímu portálu edikulového typu, datovanému rokem 1543.



Tento portál je dokladem rané saské renesance a je připisován okruhu kameníka Jörga z Bamberku, který v Jáchymově působil. V nástavci portálu je umístěn znak stavebníka, písaře Wolfa Thiela, což pomohlo k přesné dataci a určení jeho původního majitele.

Dům č.p. 292 je tak ceněn především pro svůj renesanční portál, který je typickým a umělecky kvalitním příkladem jáchymovské kamenické tvorby z doby největšího rozkvětu horního města.

*V letech 2021–2025 proběhly následující práce:*

- *oprava fasády domu*
- *oprava střechy*

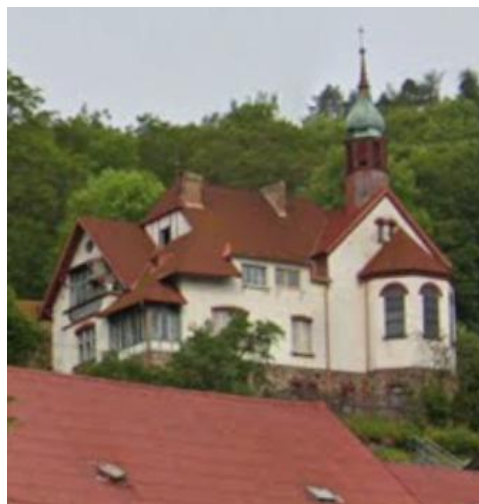
## 8.15 EVANGELICKÝ KOSTEL S FAROU

*Rejstříkové číslo kulturní památky: 45389/4-852*

*Stav:* Udržovaný

*Vlastník:* farní sbor Českobratrské církve

Evangelický kostel byl postaven v roce 1904 (často se uvádí i rok 1914), společně se sborovým domem. Stavba v částečně postsecesním a novorenesančním slohu, navržená architektem Paulem Langerem z Lipska. Stojí na západním svahu nad centrem města (v Mincovní ulici) a díky umístění na terase tvoří výraznou dominantu jáchymovského údolí. Vznikl v důsledku hnutí "Pryč od Říma!" na přelomu 19. a 20. století. Po



druhé světové válce přešel pod správu Českobratrské církve evangelické (ČCE). Po roce 1948 objekt chátral. K celkové rekonstrukci došlo na přelomu 70. a 80. let 20. století, kdy byl přílehlý sborový dům přeměněn na rekreační objekt. Dnes funguje jako kazatelská stanice farního sboru ČCE v Nejdku a konají se zde pravidelné bohoslužby. V kostele se nachází Mathesiova pamětní síň, věnovaná významnému luteránskému faráři a kronikáři města, Johannu Mathesiovi (působil v 16. století).

*V letech 2021–2025 proběhly následující práce:*

- *výměna oken*
- *obnova dveří s nadsvětlíkem*

## **9. PLÁN OBNOVY NEMOVITÝCH KULTURNÍCH PAMÁTEK 2026–2030**

Jáchymov si díky důsledné práci v předchozích letech a statutu Hornické kulturní krajiny UNESCO (zapsané v roce 2019) upevnil pozici města s výjimečnou historickou hodnotou. Program regenerace pro období 2026–2030 navazuje na již zavedené principy a zároveň je rozšiřuje s cílem trvalé udržitelnosti a kultivace památkového fondu. Hlavním cílem zůstává důsledné zachování autenticity nemovitých kulturních památek a objektů v Městské památkové zóně. To znamená především maximální péči o zachování historické stavební podstaty, původní architektonické dispozice a ochranu všech uměleckých a řemeslných prvků (včetně sochařských, malířských a štukatérských detailů), které jsou nositeli historické hodnoty. Další klíčovou prioritou je kultivace veřejného prostranství a eliminace rušivých vlivů. Bude aktivně předcházeno

znehodnocování vzhledu objektů i veřejných ploch zaváděním novodobých a nekompatibilních prvků, jako jsou nevhodná reklama, či technické instalace, a naopak bude podpořena obnova, která respektuje historický ráz a estetiku Hornické kulturní krajiny. Nedílnou součástí úspěchu programu je zvyšování povědomí a zapojení vlastníků, a to formou motivace k aktivní účasti na regeneraci a podpoře kvalitního řemeslného provedení obnov. Program regenerace tímto prohlubuje spolupráci s orgány památkové péče s cílem zajistit jednotný a koordinovaný přístup k ochraně historického centra a je tak závazkem Jáchymova k trvalému plnění podmínek UNESCO.

## 9.1 SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
<p><b>UNESCO Světové dědictví:</b> Zápis Hornické kulturní krajiny Jáchymov na Seznam světového dědictví UNESCO (2019) dává městu celosvětovou prestiž, zvyšuje turistický potenciál a usnadňuje získávání dotací na obnovu památek.</p>	<p><b>Demografická a sociální struktura:</b> Historické a ekonomické faktory vedly k úbytku stálého obyvatelstva a stárnutí populace.</p>
<p><b>Unikátní radonové lázeňství:</b> Jáchymov je světově proslulý prvními radonovými lázněmi, které nabízejí jedinečnou léčbu pohybového aparátu. Tento segment je těžko nahraditelný konkurencí</p>	<p><b>Stav památkového fondu:</b> I přes probíhající práce na obnově nemovitostí stále přetrvává podíl zchátralých měšťanských domů a nemovitostí v historickém jádru, což snižuje estetickou hodnotu a turistickou přitažlivost.</p>
<p><b>Bohatá a dramatická historie:</b> Historie spojená s těžbou stříbra (ražením tolaru) a později uranu a následně i s érou Jáchymovského pekla nabízí silné příběhy pro kulturní a pietní turistiku.</p>	<p><b>Dopravní infrastruktura:</b> Poloha může ztěžovat dopravní dostupnost v zimním období a silniční síť nemusí být ideálně připravena na zvýšený turistický ruch včetně zajištění parkovacích míst.</p>
<p><b>Poloha v Krušných horách:</b> Atraktivní přírodní prostředí a strategická poloha v horách, které jsou samy o sobě</p>	<p><b>Nedostatek služeb pro turisty:</b> Nedostatek stravovacích zařízení a</p>

<p>turistickým cílem (lyžování, cyklistika, pěší turistika).</p>	<p>doplňkových služeb, zejména mimo hlavní sezónu.</p>
<p><b>Předpoklad:</b> rozvoje bydlení a zachování živoucího centra města včetně rozvoje soukromého sektoru obchodů a služeb a tím podpora ekonomického rozvoje MPZ</p>	
<p><b>Příležitosti</b></p>	<p><b>Hrozby</b></p>
<p><b>Rozvoj UNESCO turistiky:</b> Plné využití potenciálu zápisu na Seznam UNESCO (např. rozvoj edukačních programů, turistických tras propojujících památky)</p>	<p><b>Nedostatek financí:</b> Omezené finanční zdroje města pro komplexní regeneraci památkové zóny, zejména u soukromých vlastníků</p>
<p><b>Digitalizace a propagace:</b> Využití moderních technologií pro propagaci (virtuální prohlídky, mobilní aplikace) a propojení lázeňského a památkového segmentu.</p>	<p><b>Odliv mladých lidí:</b> Pokračující migrace mladých a vzdělaných obyvatel do větších měst kvůli nedostatku pracovních příležitostí mimo lázeňství a veřejnou správu</p>
<p><b>Přeshraniční spolupráce (Sasko/Německo):</b> Propojení s německou stranou Krušných hor (Oberwiesenthal) v rámci UNESCO. Vytvoření společného silného turistického regionu.</p>	<p><b>Ekonomická závislost na lázních:</b> Pokud by došlo k útlumu lázeňství (např. změna úhrad zdravotních pojišťoven nebo geopolitické problémy omezující zahraniční klientelu), město ztratí svůj hlavní ekonomický motor.</p>
<p><b>Vědecký a vzdělávací turismus:</b> Pořádání mezinárodních konferencí o radioaktivitě, historii hornictví či politických vězních.</p>	<p><b>Konkurence jiných lázeňských měst:</b> Ostrá konkurence zavedených a větších lázeňských měst v Karlovarském kraji (Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně).</p>
<p><b>Zimní a letní rekreace:</b> Těsná blízkost lyžařských areálů a cyklostezek (např.</p>	<p><b>Konkurence jiných lázeňských měst:</b> Ostrá konkurence zavedených a větších lázeňských měst v Karlovarském kraji</p>

Klínovec, Plešivec atd.) umožňuje rozvoj celoroční horské turistiky.	(Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně).
<b>Cílené dotace:</b> Možnost získávat evropské a národní dotační prostředky zaměřené na regeneraci městských památkových zón, rozvoj infrastruktury a turismu v Krušnohoří.	

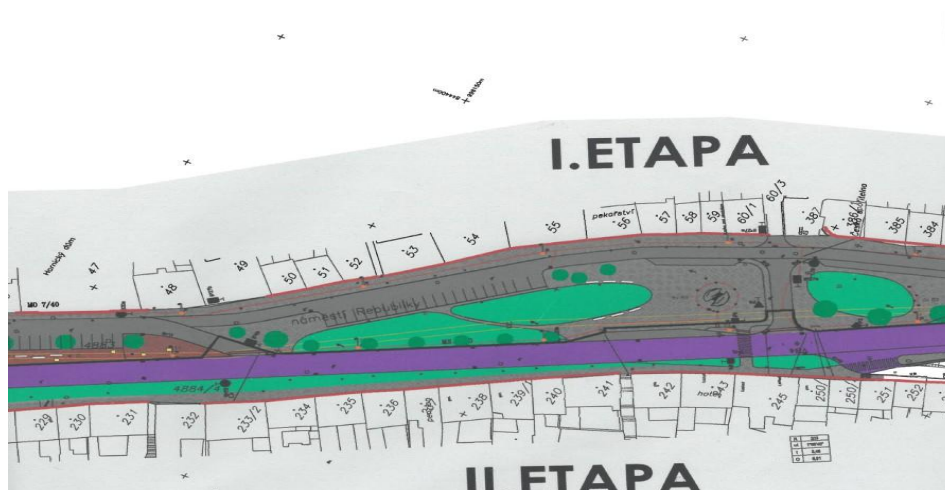
## 9.2 STRATEGICKÝ POSTUP REGENERACE

Strategický postup regenerace vychází z nutnosti vyvážit ochranu mimořádných hodnot Hornické kulturní krajiny Jáchymov (UNESCO) s potřebami moderního rozvoje města a života jeho obyvatel. Postup je rozdělen do tří na sebe navazujících etap, které reflektují naléhavost zásahů, finanční možnosti a kapacity města i soukromých vlastníků.

### 9.2.1 SOUČASNÁ ETAPA (2026–2027) – STABILIZACE A KLÍČOVÉ PROSTORY

V této úvodní fázi bude kladen důraz na dokončení již započatých projektů a řešení havarijních stavů, které bezprostředně ohrožují podstatu památek nebo bezpečnost v centru města.

- **Revitalizace veřejného prostoru:** Prioritou je dokončení kultivace náměstí Republiky a přilehlých ulic (např.: Mathesiova), které tvoří jádro Městské památkové zóny (MPZ). Cílem je vytvořit reprezentativní a funkční prostor pro obyvatele i návštěvníky.



- **Odstranění havarijních stavů:** Maximální úsilí a dotační podpora budou směřovány na objekty ve špatném technickém stavu, zejména ty, které jsou vizuálně exponované
- **Přístupové trasy:** Zvýšená pozornost bude věnována nástupním prostorům do MPZ a hlavním turistickým koridorům, kde vzhled nemovitostí přímo ovlivňuje první dojem návštěvníků města.

### 9.2.2 DRUHÁ ETAPA (2028–2029) – ROZVOJ DOMINANT A INFRASTRUKTURY

- **Dokončení klíčových dominant:** Soustředění na finalizaci náročných rekonstrukcí významných objektů, zejména dokončení komplexní obnovy měšťanského domu č.p. 8
- **Reakce na aktuální potřeby:** Flexibilní řešení akcí vyvolaných aktuálním stavebním vývojem nebo požadavky vlastníků, s důrazem na koordinaci s orgány památkové péče.
- **Příprava rozvojových projektů:** Zpracování stavebně-historických průzkumů (SHP) a projektových dokumentací pro další objekty, což je nezbytnou podmínkou pro budoucí čerpání dotací a kvalitní obnovu území.

### 9.2.3 TŘETÍ ETAPA (2030 A DÁLE) – UDRŽITELNOST A KULTIVACE

- **Plošná obnova:** Postupná regenerace zbývajících zanedbaných objektů v okrajových částech MPZ, které nebyly řešeny v prioritních etapách.
- **Urbanistické korektury:** Odstraňování nevhodných novodobých zásahů (např. rušivé reklamy, nevhodná barevnost fasád, necitlivé technické prvky), které narušují historický ráz města.
- **Preventivní údržba:** Přechod od velkých investičních akcí k podpoře menších, ale pravidelných oprav (údržba střech, fasád, oken). Cílem je nastavit systém tzv. „zkráceného cyklu údržby“, který je finančně efektivnější a předchází vzniku havarijních stavů.

## 10. FINANCOVÁNÍ PROGRAMU REGENERACE MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY A MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE

Číslo rejstříku		Památka	Ulice, náměstí / umístění	Odhad nákladů obnovy 2026–2030 (tis.)
18875 / 4-832		kostel sv. Jáchyma	nám. Republiky	30 000
23177 / 4-833		Areál kostela Všech svatých	ul. Bělohorská	15 000
37428 / 4-835		kaple sv. Anny	nám. Republiky	5 000
28706 / 4-861		boží muka	nám. Republiky, před královskou mincovnou	100
23322 / 4-860		socha sv. Jana Nepomuckého	nám. Republiky	200
23122 / 4-859		sloup se sousoším Nejsvětější Trojice	nám. Republiky	900
42101 / 4-864		rudný důl – vyústění 1. štoly, zvané Nálezna	nám. Republiky	100
34416 / 4-837	čp.1	radnice	nám. Republiky	30 000
10376 / 4-4873	čp.2	měšťanský dům	nám. Republiky	2 000
25982 / 4-839	čp.4	měšťanský dům	nám. Republiky	500
24536 / 4-840	čp.8	měšťanský dům	nám. Republiky	50 000
24713 / 4-841	čp.10	měšťanský dům	nám. Republiky	500
29033 / 4-842	čp.11	měšťanský dům	nám. Republiky	4 000
36760 / 4-843	čp.12	měšťanský dům	nám. Republiky	4 000
33543 / 4-845	eč.21	měšťanský dům	nám. Republiky, původní čp. 71	5 000
11346 / 4-5078	čp.33	měšťanský dům včetně historického podzemí	ul. Mincovní	2 000

20110 / 4-838	čp.37	mincovna	nám. Republiky	1 000
18685 / 4-846	čp.72	měšťanský dům – bývalé děkanství	nám. Republiky	5 000
30994 / 4-3586	čp.73	měšťanský dům	nám. Republiky	5 000
101259	eč.97	měšťanský dům	nám. Republiky, dříve čp. 128	2 000
20715 / 4-848	čp.117	měšťanský dům	ul. Mathesiova	2 000
22143 / 4-849	čp.126	měšťanský dům	ul. Mathesiova	500
104230	čp.127	městský dům	nám. Republiky	3 000
105725	čp.133	městský dům	nám. Republiky	2 000
105788	čp.134	měšťanský dům	nám. Republiky	2 000
45389 / 4-852	čp.143	měšťanský dům	nám. Republiky	3 000
23730 / 4-853	čp.145	měšťanský dům	nám. Republiky	1 500
27680 / 4-854	čp.146	měšťanský dům	nám. Republiky	3 000
22652 / 4-855	čp.270	měšťanský dům	nám. Republiky	1 500
40984 / 4-856	čp.282	měšťanský dům	nám. Republiky	1 000
18155 / 4-857	čp.292	měšťanský dům	nám. Republiky	2 000
1000152064		kaple sv. Jana Nepomuckého	Jánský vrch	2 000
104875	čp.681	kostel evangelický s farou	ul. Mincovní	3 000
<b>Celkem (v tis. Kč)</b>				<b>188 350,-</b>

## 11. ZÁVĚR

Městská památková zóna Jáchymov představuje jednu z pěti klíčových součástí Hornického regionu Erzgebirge/Krušnohoří, zapsaného v roce 2019 na Seznam světového dědictví UNESCO. Toto mezinárodní uznání je hlavním a závazným důvodem pro samosprávu města a všechny partnery k intenzivní péči o toto území a k zachování jeho mimořádné historické a kulturní hodnoty pro budoucí generace.

Program regenerace MPZ Jáchymov na období 2026–2030 navazuje na předchozí úsilí a stanovuje aktualizované a konkrétní cíle regenerace s jasným zaměřením na využití

potenciálu UNESCO. Program definuje opatření k realizaci regenerace MPZ s cílem posílit její vztah k městu jako celku i k celému regionu Krušnohoří.

Strategickou vlajkovou lodí tohoto programového období je vize revitalizace a transformace měšťanského domu č. p. 8 na Náměstí Republiky na Návštěvnické centrum světového dědictví UNESCO (Welterbe-Besucherzentrum). Tímto krokem Jáchymov aktivně přebírá roli jednoho z hlavních kontaktních bodů na české straně, čímž se funkčně propojuje se sítí nově vznikajících návštěvnických center na saské straně (např. Marienberg, Freiberg, Annaberg). Projekt domu č. p. 8 je klíčový pro moderní interpretaci dědictví, zvýšení povědomí a pro rozvoj udržitelného cestovního ruchu.

Dokončení revitalizace celé památkové zóny však přesahuje rámec pouhé památkové péče. Jde o klíčovou podporu pro celkovou regeneraci města. Zveleбенé historické centrum a zvýšená atraktivita lokality, daná statusem UNESCO, mají podpořit tvorbu kvalitního a dostupného bydlení a vytvořit lukrativní prostředí pro rozvoj podnikání, zejména v oblasti služeb, ubytování, gastronomie a turismu. Památková zóna se tak stává aktivním motorem socio-ekonomického rozvoje a zlepšení celkové kvality života pro místní obyvatele.

Úspěšná realizace programových záměrů – po stránkách stavebně-technických, investičních, společenských, vzdělávacích a osvětových – je garantována a podpořena úzkou spoluprací příslušných odborů MěÚ Jáchymov, MěÚ Ostrov, Karlovarského kraje a garantů území z Národního památkového ústavu Loket.

Program regenerace je chápán jako „živý podklad“, který je nutné neustále prezentovat, naplňovat a pružně aktualizovat v souladu s aktuálními potřebami a dostupnými finančními nástroji na regionální, národní i evropské úrovni.

Vypracovala: Bc. Karla Bláhová, Dagmar Ondráčková

*Schváleno Zastupitelstvem města Jáchymova na XXII. veřejném zasedání,  
dne 10.12.2025 č. usnesení 657/XXII/2025.*